

**ПЕЙО ЯВОРОВ
НА РОДОСКИТЕ
ЗАТОЧЕНИЦИ**

chitanka.info

*...Кипи вълната буйно ядна,
сигнал разбуди шумний ек —
корабът спря и котва падна,
водата плисна в стръмний брег.*

*Какво привлича днес тълпата?
На този бряг защо седи?
Защо със важност на лицата
се стража ред по ред реди?*

*Корабът спря. — Глуми, тесни се
тълпата шумно нанавед
и грубий стотник в яд беси се:
„Назад! Гяури! Мирно, ред!...“*

*Звънят вериги; с гордост хладна
вървят в стена от щикове
на майка вечно клета страдна
най-верните ѝ синове.*

*Нещастни гости!... С шопот странен
ги тях посреща пъстрий сбор
и с любопитство в жар разпален
на тях се влива всеки взор.*

*Крещят заптиите ядливо:
„Чабук!...“ Гърми и хула зла,
пак те — те тихо мълчеливо
вървят с наведени чела.*

*Не, хула тях ги не смущава, —
не са от тоя вече свят, —
презрение хладно отразява
в[ъв] техний поглед свой печат.*

*И в твърдий ход личи съзнание
на страшний край, но не и страх
при мъки с адско изпитанье
не чу палачът стон от тях!*

*О, мъки! Мъки колко бяха!
А що е турския затвор?
Те жар, желязото търпяха,
търпяха жажда, глад, укор!*

*Кои са те? —
На север тамо
от този остров има край,
риданье дето чуї се само, —
с тъма покрит е земен рай.*

*Обилност, спорност небесата
даруват щедро там всегда;
просторни, красни са полята —
злато е в всеки ред бръзда...*

*С цветя се кичат долините —
прохлада в тях е с аромат,
велики, дивни планините
зараждат влага благодат.*

*В долчинка всяка бѣбли мирно
прохладен бистричѣк ручей;
заран и вечер вред безспирно
се чуе — птичка сладко пей.*

*Ала... ала пак громко често
разнася вопѣл горский ек! —
Живей там племе най-злочесто,
живей в вериги там човек.*

Не блесна щастье, не и песни

*в страна таз райска днес звучат —
вълци вилнеят вредом бесни,
стенанья робски там ечат.*

*Каприз безбожен на съдбата:
под тия светли небеса
е смесен мракът с светлината,
с калта — кристалът — Чудеса!*

*Там кръв, там пот [и] сълзи жежки
в хомот на вечни теглила
се леят; изпитанья тежки
градища мъчат и села.*

*И вред — в горите и в полята,
подига меч тиран-палач,
раздира често небесата
на жертви клетки кански плач.*

*Оре, копае, сей орачът,
земята ражда златен дар,
и пак деца му гладни плачат —
на своя труд не е жътвар.*

*В онез просторни чудни паши
овчарят своите овце
без воля кара: „Ах, не наши
са те!“ — въздиша от сърце.*

*Горите девствени прелестни
разбойнически са легла —
кръвници в тях безброй безчестни
напяват песни за тегла.*

*Не с песни сладостни любовни
напролет еква цветний дол, —
момите красни се тъжовни*

въздишат с страх в сърдечен бол.

*Момци левенти — те едните
с умисъл тайна на лица
заглеждат често в планините,
замират в трепет им сърца...*

*И шепнат си: „Не... нищо!... Знаем,
че п а к ще дойде страшен час, —
че в робство веч не щем да траем,
това доказва щем тогаз.“*

*И тез слова — слова опасни —
са плам на младите глави, —
тоз плам в мълнии ще да блясне,
безсърцний свят ще удиви.*

*А таз земя юнашки кърви —
залог за страшната борба —
веч пи; мълнии първи
вестиха новата съдба.*

*За мъст горещите юнаци
вестиха: „Волност или смърт!“
За волност в горските букаци
светът видя ги волно мрат.*

*Зовящи роба да въстава
под напор див от дива сган,
мнозина паднаха, но с слава!
працайки смърт на вражий стан.*

*В безбройний полк на Караджата
ще влязат те и робский страх
щат сне на роба от душата...
Поклон на святия им прах!*

А други болни, изранени,
кръвник ги мръсен хвана в плен
и там, в тъмниците студени
на тях се хвърли разярен.

Но що са меч, тъмница — вечно,
бесило, клада, храчки, кал
пред тържеството недалечно
на най-свещений идеал?

О, нищо, нищо!... Кръвожадни!
Във вашите кървави ръце
недейте мисли да отпадне
тоз, що е с лъвово сърце!

Едни, и живи под земята
зарити бяха, пак мъже;
от друга: „Мрем за свободата!“ —
бе вик под грозното възже.

„Да мрат на вечно заточенье“ —
за трети каза зварът див,
вседневно всяк да мре в мъчение —
„Да мре! И пак да бъде жив!...“

И ето ги на тоз бряг чужди —
брегът на техний общи гроб;
и ето тук в тегла и нужди
ще всеки мре, забравен роб.

Сразен и турен в тясна клетка
тъжовен гордия орел,
гледящ през ситната ръшетка
простора, дето е летел,

копнее клетий, сам и болен,
с една мечта, с едничък сън:

да би криле разперил волен...
И гледа, гледа се навън.

Така и те; далеч оттамо,
където родния език
е днес с едничко слово само:
„Борба! Борба!“ — бунтовен клик;

Далеч оттамо, дете можат
за воля волно да умрат,
те тук костите си да сложат,
с мечти за волност ще заспат...

Борци! Вам жребий тежък падна:
докрай не дойде вашта мъст,
но вий, деца на майка страда,
носете гордо своя кръст!

Носете го, носете вие
и с него слезте в тъмний гроб,
тогаз венец, венец ще свие
на вас, страдалци, турски роб.

И тоз венец не ще увени:
с цветя довечни би ще той
цветята — букви позлатени,
цветя за истински герои.

Напред! Носете кръста смело,
напред без страх в голготний път,
след вас воинство стана цело —
мечтата взима жива плът!...

Издание:

П. К. Яворов, „Събрани съчинения в пет тома“, Български писател, С.1977–1979, под редакцията на К. Куюмджиев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.